

«Схвалено»
педагогічною радою
ЗНВК № 63
протокол №10
від 29.08.2019р.

«Затверджено»
наказ №217р. від 30.08.2019р.
директор ЗНВК № 63
_____ Г.В. Циганов

**Освітня програма
дошкільного підрозділу
Запорізького навчально-виховного комплексу № 63
Шевченківського району м. Запоріжжя
Запорізької області
на 2019-2020 навчальний рік**

Зміст

Вступ.

Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)

Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації

Розділ III. Форми організації освітнього процесу

Розділ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Додатки:

План роботи дошкільного підрозділу запорізького навчально-виховного комплексу № 63 на 2019-2020 н.р. (додаток № 1)

Режим роботи дошкільного підрозділу ЗНВК № 63 (додаток № 2);

Режими роботи груп (додаток № 3)

Вступ

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про дошкільну освіту» дошкільний підрозділ ЗНВК № 63 спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма дошкільного підрозділу ЗНВК № 63 на 2019-2020 навчальний рік розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 615 від 22.05.2012 року.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Організація освітнього процесу в дошкільному підрозділі ЗНВК № 63 у 2019-2020 навчальному році буде здійснюватися відповідно до Статуту за пріоритетним гуманітарним напрямом роботи.

Розділ І.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуття компетентностей)

Освітній процес у дошкільному підрозділі ЗНВК № 63 будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом

дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Згідно з рішенням педагогічної ради ЗНВК № 63 (протокол №10 від 29.08.2019 року) освітній процес у закладі здійснюється за наступними програмами:

- Освітня програма для дітей від 3 до 7 років «Дитина в дошкільні роки» (автор. колектив ; наук. керівник К. Л. Крутій);
- Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богінч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.);
- Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина» (за наук. ред. Рейпольської О.Д., авт.: Каплуновська О.М., Кичата І.І., Палець Ю.М.);
- Парціальна освітня програма «Англійська мова для дітей дошкільного віку» (авт. Кулікова І.А., Шкваріна Т.М.; за заг. ред. О.В. Низковської).

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 року № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» у 2019-2020 навчальному році в дошкільному підрозділі ЗНВК № 63 загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами			
	перша молодша (від 2 до 3 років)	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 років)
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	4	5	5

Сенсорний розвиток	2	–	–	-
Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,4	3,5	5,3	8,3

Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять – спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

Тривалість одного заняття:

- для дітей віком від 2 до 3 років – до 10 хвилин;
- у молодшій групі (від 3 до 4 років) – не більше 15 хвилин;
- у середній групі (від 4 до 5 років) – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня у першій молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилини.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Такі заняття поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Реалізації освітньої програми сприяє проведення інтегрованих занять. Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах).

Щоденно проводиться одне інтегроване для закріплення набутих дітьми знань і вмінь у різних видах їх діяльності протягом дня. При цьому забезпечено нормативні вимоги до тривалості статичного навантаження у положенні сидячи на одному занятті, а саме: для дітей від 2 до 3 років – 15 хвилин, від 3 до 4 років – 15 хвилин, від 4 до 5 років – 20 хвилин, старшої – 25 хвилин.

Заняття з фізичної культури й музичного виховання інтеграції не підлягають.

Виконання домашніх завдань від дітей педагогами дошкільного підрозділу не вимагається.

Після денного сну діти старшої групи відвідують гуртки (на вибір батьків). Тривалість проведення гурткової роботи становить 25 хвилин.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з дворічного віку. Визначаючи обсяг рухової активності дітей, враховується стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин; від 3 до 4 років – 20-25 хвилин; від 5 до 6 років – 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Зміст освітнього процесу в дошкільному підрозділі у 2019-2020 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	Передбачає: - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність,

	свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.
Дитина в соціумі	<p>Передбачає:</p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства</p>
Дитина в природному довкіллі	<p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.</p>

Мовлення дитини	<p>Передбачає:</p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>
Дитина в світі культури	<p>Передбачає:</p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
Гра дитини	Передбачає:

	розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Передбачає: сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, вихователі забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у комплексній освітній програмі для дітей від 3 до 7 років «Дитина в дошкільні роки» (автор. колектив ; наук. керівник К. Л. Крутій) та освітній програмі для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Богданець-Білоskalенко Н.І. та ін.).

Крім того, набуття компетентностей вихованців закладу відповідно до віку відбувається в ході реалізації освітніх програм:

Назва групи	Програма
«Розумники» (старша) «Барвінок» (старша)	Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина» (за наук. ред. Рейпольської О.Д., авт.: Каплуновська О.М., Кичата І.І., Палець Ю.М.);

Парціальна освітня програма «Англійська мова для дітей дошкільного віку» (авт. Кулікова І.А., Шкваріна Т.М.; за заг. ред. О.В. Низковської).

Розділ II.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у дошкільному підрозділі ЗНВК № 63 визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми лініями: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». У дошкільному підрозділі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у плануванні педагогів закладу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2019-2020 навчальному році в дошкільному підрозділі використовуються інноваційні педагогічні технології, а саме:

Назва групи	Інноваційна технологія	Автор
«Соняшник»	Технологія саморозвитку	М. Монтессорі
«Барвинок»	Теорія розв'язання винахідницьких завдань (ТРВЗ), круги Луллія	Г.С. Альтшуллер
«Дзвіночки»	Використання коректурних таблиць, мнемотехніки	Н.В. Гавриш

«Сонечко»	Нетрадиційні техніки зображувальної діяльності	Л.М. Шульга
Групи д/п	Школа розумного руху	О.П. Аксьонова
«Капітошка»	Методика використання схем-моделей у лексико-граматичній роботі	К. Л. Крутій

Розділ III.

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма дошкільного підрозділу визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2019-2020 навчальному році педагогами закладу будуть реалізовуватися різні форми освітнього процесу.

За формами організації проводяться такі типи занять:

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дошкільнят);
- індивідуально-групові (4-6 дошкільнят);
- індивідуальні (1-4 дошкільнят).

У залежності від основних завдань освітньої програми для дітей від 3 до 7 років «Дитина в дошкільні роки» та відповідно до змістовних ліній Базового компоненту дошкільної освіти, пріоритетного (гуманітарного) напрямку у всіх вікових групах організуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття;
- комплексні;

З метою забезпечення наступності з початковою ланкою освіти поширеним типом занять у поточному навчальному році у всіх вікових групах будуть інтегровані заняття у рамках блочно-тематичної організації освітнього процесу. Види інтегрованих занять:

- соціально-природознавчої тематики;
- з пріоритетом інтелектуально-мовленнєвих завдань;
- з пріоритетом логіко-математичних завдань;
- заняття художнього циклу.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Безперервна безпосередньо освітня діяльність у групах планується як у I так і в II половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня плануються заняття з художньо-продуктивної діяльності. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

У дошкільному підрозділі планування та організація життєдіяльності, у тому числі освітній процес, здійснюється за режимними моментами з урахуванням ліній розвитку, які базуються на інтегрованому підході, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Тип заняття обирає та уточнює вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої освітньої діяльності передбачається самостійна діяльність дітей:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- самостійна художня діяльність тощо.

За окремим планом вихователі здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів з використанням здоров'язбережувальних освітніх технологій (гімнастика для очей, дихальна та пальчикова гімнастика, аромотерапія, кольоротерапія, психогімнастика).

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з першої молодшої групи.

Самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу в дошкільному підрозділі є робота в гуртках за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

У 2019-2020 навчальному році організована робота наступних гуртків:

Вік дітей	Назва гуртка	Програма
5-6 років	«Маленькі патріоти»	«Україна – моя Батьківщина». Програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (за наук. ред. Рейпольської О.Д., авт.: Каплуновська О.М., Кичата І.І., Палець Ю.М.)
5-6 років	«Розумники»	Парціальна освітня програма «Англійська мова для дітей дошкільного віку» (авт. Кулікова І.А., Шкваріна Т.М.; за заг. ред. О.В. Низковської).

Вищезазначені форми організації освітнього процесу в дошкільному підрозділі ЗНВК № 63 реалізуються в рамках:

- плану роботи закладу на 2019-2020 н.р. (додаток № 1);
- режиму роботи дошкільного підрозділу ЗНВК № 63 (додаток № 2);
- режимів роботи груп (додаток № 3)

За окремим планом у закладі організовується літнє оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття повітряних ванн;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;

- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні та музичні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Розділ IV.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» у дошкільному підрозділі ЗНВК № 63 сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти, яку схвалено педагогічною радою закладу (протокол №10 від 29.08.2019 року).

У рамках зазначеної системи у 2019-2020 навчальному році будуть здійснені заходи щодо визначення стану забезпечення якості освітнього процесу.

Результати освітньої діяльності педагогів закладу з формування у дітей компетентностей будуть визначатись шляхом проведення моніторингових досліджень:

Назва групи	Форма дослідження	Інструментарій
«Веселка», «Барвінок» (діти віком від 2 до 3 років)	Педагогічна діагностика: моніторинг	<ul style="list-style-type: none"> - дидактичні ігри та вправи; - розвивальні ігри; - анкетування (опитування) батьків; - вивчення листків з адаптації кожної дитини; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані).
«Розумники», «Курносики» (діти віком від 3 до 4 років)	Педагогічна діагностика: моніторинг	<ul style="list-style-type: none"> - дидактичні ігри та вправи; - розвивальні ігри ; - вивчення листків з адаптації кожної дитини; - анкетування (опитування) батьків; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані).

<p>«Дзвіночки», «Соняхи» (діти віком від 4 до 5 років)</p>	<p>Педагогічна діагностика, моніторинг:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - контрольні та підсумкові заняття; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); - бесіда з дітьми (як допоміжний метод); - вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); - відстеження життєвих досягнень дітей з різних розділів програми (вхідний контроль - у жовтні, контрольні зрізи - у грудні-січні, вихідний контроль - у квітні-травні).
<p>«Сонечки», «Капітошки» (діти віком від 5 до 6 років)</p>	<p>Педагогічна діагностика, моніторинг:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - контрольні та підсумкові заняття; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); - бесіда з дітьми (як допоміжний метод); - вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); - відстеження життєвих досягнень дітей з різних розділів програми (вхідний контроль - у жовтні, контрольні зрізи - у грудні-січні, вихідний контроль - у квітні-травні).

Моніторинг досягнень дітей у всіх вікових групах здійснюється за методичним посібником "Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти" (за загальною редакцією Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал. - Вид. 2-ге, без змін.)

Освітня програма дошкільного підрозділу ЗНВК № 63 забезпечує досягнення дітьми результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років "Дитина"

Освітня програма «Дитина» побудована за лініями Базового компонента дошкільної освіти. У Програмі зміст освітньої роботи з дітьми структурований за принципом інваріативності та варіативності.

В інваріативній частині представлено розділи:

1. Особистість дитини

2. Мовлення дитини

3. Дитина в соціумі

4. Гра дитини

5. Дитина в природному довкіллі

6. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі

7. Дитина у світі культури

В розділі **«Особистість дитини»** вміщено відомості про вікові особливості психічного розвитку дітей дошкільного віку, а також про зміст роботи із збереження і зміцнення здоров'я та забезпечення повноцінного фізичного розвитку.

Змістова наповненість розділу **«Мовлення дитини»** побудовано з урахуванням особливостей природи мовленнєвої діяльності дітей, що обслуговує всі інші види дитячої діяльності та пов'язана із їхніми щоденними потребами у спілкуванні та взаємодії з оточуючими.

Для дітей раннього віку зміст зазначеного розділу подано за рубриками **«Розвиток розуміння мовлення»** та **«Розвиток активного мовлення»**, що зумовлено особливостями мовленнєвого розвитку дітей третього року життя.

Розподіл освітніх завдань **«Мовлення дитини»** та рубрики **«Навчаємося елементів грамоти»** є умовним. Кожен педагог, плануючи роботу з дітьми, має спиратися не лише на вікові, але й на індивідуальні особливості вихованців, що проявляються в темпі засвоєння дітьми знань та оволодінні мовленнєвими вміннями.

Реалізація завдань мовленнєвого розвитку дітей здійснюється в процесі їх щоденного спілкування з вихователями, батьками та однолітками, інтегруючись у різні види діяльності.

Розділ «Дитина в соціумі» розкриває зміст роботи з ознайомлення дітей із суспільним довкіллям та трудового виховання.

Розділ структуровано за напрямками: **«Предметний світ»** та **«Соціальний світ»**. Відповідно до принципу концентричності знання дітей від I молодшої до старшої групи поступово розширюються й ускладнюються.

У своєму пізнанні дитина рухається від розуміння назв та призначення оточуючих предметів та явищ до розуміння причинно-наслідкових зв'язків у природному та соціальному світі. Результатом взаємодії дитини з предметним та соціальним світом має стати набуття життєвого досвіду, сформоване відповідальне ставлення до життя, що є основою активної громадянської позиції.

У розділі «Гра дитини» подано освітні завдання, де автори стоять на позиції, що гра дитини має бути якомога більш вільною від регламентації з боку дорослих та слугувати засобом самовираження й розвитку дитини. В даному розділі представлено сучасну тематику всіх видів ігор, яка відображає набутті дітьми знання з розділів: «Дитина у природному довкіллі», «Дитина в соціумі», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».

Таким чином реалізовано об'єднуючу місію гри, яка виступає центром інтеграції різних видів діяльності дитини.

У розділі «Дитина у природному довкіллі» висвітлено зміст роботи з формування у дітей знань про об'єкти та явища природи планети Земля, зв'язки і залежності між ними та роль праці у природі, а також наведено завдання про надання дітям початкових уявлень про Космос. У сукупності пропонована інформація має стати основою формування пізнавально-емоційного ставлення та екологічно-доцільної поведінки дітей в природі.

У розділі «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» відображено зміст роботи з дітьми раннього та дошкільного віку, що спрямована на збагачення їхнього досвіду різноманітними сенсорними враженнями, формування у дітей вмінь орієнтуватися у сенсорних еталонах, їх видах, ознаках, властивостях. Збагачення сенсорного досвіду є базою інтелектуального розвитку дитини, підґрунтям для формування логіко-математичних уявлень, розвитку конструктивних навичок, розширення уявлень про властивості та ознаки предметів.

У розділі «Дитина у світі культури» комплексно представлено зміст образотворчої, музичної, театралізованої та літературної діяльності дітей дошкільного віку. Такий підхід передбачає взаємопов'язаність тем.

Розділи «Сім'я і дитячий садок», «Місточок до школи» орієнтовані на запити сучасних батьків та покликані допомогти педагогічним працівникам в організації партнерської взаємодії з батьками та реалізації наступності між дошкільною та початковою освітою.

У розділі «Діти з особливими освітніми потребами» вказано мету і завдання ДНЗ, принципи організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в групах з інклюзивною формою навчання, визначено етапи співпраці між вихователями ДНЗ і батьками.

Варіативна частина містить такі розділи: «Подорожуємо у світ англійської мови», «Комп'ютерна грамота», «Шахи» та «Хореографія».

Розділи Програми структуровано за віковим принципом:

- I молодша група «Крихітки» (третій рік життя);
- II молодша група «Малята» (четвертий рік життя);
- Середня група «Чомусики» (п'ятий рік життя);
- Старша група «Дослідники» (шостий рік життя).

В Програмі для полегшення реалізації її змісту авторами здійснено посезонний розподіл програмового матеріалу окремих розділів.

Період дошкільного дитинства є надзвичайно важливим для розвитку особистості. Тож, керуючись цим твердженням та за допомогою Програми «Дитина», батьки і педагоги мають створити належні умови для зростання здорової, щасливої, самодостатньої, творчої особистості.

Комплексна освітня програма від 3 до 7 років "Дитина в дошкільні роки"

Освітня програма «Дитина в дошкільні роки» побудована за лініями Базового компонента дошкільної освіти. У Програмі зміст освітньої роботи з дітьми структурований за принципом інваріативності та варіативності.

Обсяг навантаження в інваріантній та варіативній частинах визначається:

- ✓ Спеціально організованою діяльністю дітей;
- ✓ Спільною доросло-дитячою діяльністю дитини;
- ✓ Вільною самостійною діяльністю дитини;
- ✓ Вибором дитиною меж і моделі взаємодії з однолітками, дорослими, довір'ям.

В інваріативній частині представлено розділи:

1. Особистість дитини
2. Мовлення дитини
3. Дитина в соціумі
4. Гра дитини

5. Дитина в природному довкіллі
6. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі
7. Дитина у світі культури

Метою програми є створення оптимальних умов для соціально-особистісного розвитку дошкільників шляхом ефективної взаємодії дітей, педагогів та батьків, а також для забезпечення якості освітнього процесу.

Відповідно до мети всі завдання, представлені в програмі, розподілені на освітні лінії, що відповідають Базовому компоненту дошкільної освіти в Україні.

Наприкінці кожної освітньої лінії запропоновано *«ОСНОВНІ ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ»*, які будуть доповнюватися та розширюватися педагогами, виходячи зі своїх можливостей і професійного досвіду.

Програма має особливості в структурі, кожен віковий період має не випадкову назву.

Програма для дітей молодшого дошкільного віку має назву **«Кроки до самостійності»**, дітей середнього дошкільного віку чекає програма **«Подорож у довкілля»**, а для дітей старшого дошкільного віку створено програму **«Стежинки у Всесвіт»**.

У програмі «Дитина в дошкільні роки» завданням розвитку кожного психологічного віку передуює психолого-педагогічна характеристика дитини, яка складається із критеріїв, а саме: провідна діяльність; кількісні та якісні показники рівня розвитку пізнавальних, емоційних і вольових процесів; новоутворення кожного віку; сензитивні періоди формування тих чи інших психічних процесів, особистих властивостей, феноменів тощо.

Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей
дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина»

Парціальна програма "Україна – моя Батьківщина" розроблена на виконання Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 і Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо її реалізації. Зміст програми відповідає вимогам Базового компонента дошкільної освіти, чинних програм розвитку, виховання і навчання дітей дошкільного віку.

Парціальна освітня програма «Англійська мова для дітей дошкільного віку»

(авт. Кулікова І.А., Шкваріна Т.М.; за заг. ред. О.В. Низковської).

Програмовий матеріал програми повністю узгоджено з Базовим компонентом дошкільної освіти (2012р.) Чітко визначено фонетичну, лексичну, граматичну та англomовну компетенції дітей. Програмовий матеріал завершується складовою «Результати освітньої роботи», де зазначаються очікувані результати формування англomовної комунікативно-мовленнєвої компетенції відповідно до вимог освітньої лінії «Іноземна мова» варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти. Показники цієї компетенції ґрунтуються на пріоритетах сформованості в дітей умінь аудіювання й говоріння. Заняття з англійської мови організовано у формі гри по 10 – 12 дітей.